

Les Apostes d'aquest projecte

L'Art s'interroga i interroga els espais públics i les institucions

La presència de l'art a l'hospital pot conduir a que la institució pública s'interrogui. L'hospital no es solament una institució pública (amb les seves regles, els seus protocols, la seva deontologia) sinó també, i davant tot, un espai públic. Tot és públic, i la institució en primer lloc. Els bens culturals i intel·lectuals no poden ser-hi absents. Hi ha la necessitat de difondre i produir obres, i mai el bé intel·lectual i cultural pot a de trobar-se a faltar en l'espai comú.

La presència del malalt a l'hospital interroga la institució hospitalària sencera, ja que som tots en algun moment pacients. Com a conjunt, som el cors social. No hi ha alguns d'entre nosaltres que seran malalts i d'altres no. I ningú està il·legítima per qüestionar-se a un mateix amb les preguntes que es fan els altres. I es el mateix per l'artista, ningú està il·legítima per interrogar el sentit de les seves obres, la seva estètica, les seves pràctiques.

L'hospital (l'escola, la presó...en suma, la Ciutat) és aquell indret on l'artista pot venir a qüestionar-se. L'art pot investir altres territoris que aquells que li son dedicats, sense concessions i sempre dins la voluntat de compartir i del descobriment de les creativitats pròpies a cadascú (presons, hospitals, llocs públics...). «Si l'art no entra dins la cultura d'allò quotidià, llavors no sé pas per què serveix.» Nicolas Frize, *Nouveaux territoires de l'Art*, Editions Sujet/Objet - 2005.

El nostre projecte consistirà, així, a interrogar sobre la manera com les obres, al entrar en aquest indret, poden qüestionar d'una forma pertinent les seves funcions, i com és que, de retruc, elles es plantegen aquelles preguntes a elles mateixes. L'art pot i ha d'obrar en relació a un treball de transformació, al costat de les gents que hi treballen, o que hi viuen, que hi passen el temps, que hi son forçadament o que la desitgen.

La presència de l'art a l'hospital no troba la seva legitimitat dins un qualsevol benefici terapèutic. L'artista no pren pas lloc a l'hospital. L'artista no existeix a l'hospital «per», per el pacient, per el personal, per les famílies, per alleugerir o ocupar un temps interminable. L'artista no té cap legitimitat en aquest espai, sols el personal mèdic en té una. Es tractarà, per l'artista, d'entrar a l'hospital en tant que artista per escriure-hi una obra. No vindrà pas per exhibir-se al passadís o

per divertir a les habitacions. L'artista és a l'hospital no s'inscriurà pas dins l'aparició, més aviat dins l'orgànica del centre. L'artista revela l'orgànica de les postures, i totes les postures són orgàniques a l'hospital, a l'escola, al carrer, a la presó, i participant de la desterritorialització. L'artista revela que l'art és arreu, per tots. «L'aparició anomena i instrueix aquell que apareix, l'autoalimenta, el designa i pren els signes que el forgen pels mots d'ordre, per les revolucions físiques, en tant que no inscriu els signes en profunditat en el teixit de les representacions ordinàries, en les percepcions instintives, en els pensaments quotidians, en les referències culturals... Treballant en l'aparició, ens situem dins l'encanteri i el poder: ser dins la política, és treballar sobre l'orgànica (...) - podríem emprar també el mot estructural.» Nicolas Frize, compositor musical.

Relacionant la institució hospitalària i la ciutat

Aquesta idea ve a transformar necessàriament el concepte mateix d'espai públic. La qüestió que està en joc és respecte l'interior i l'exterior de la ciutat, qüestió feta immediatament pel pacient que, tot i ser a la ciutat no hi viu pas, que tot i fer-ne part, ja no n'és partícip. La ciutat introdueix la idea d'un exterior i d'un interior. L'hospital pertany a l'exterior, a l'estranyesa d'una organització social en la qual el ciutadà no necessàriament pot decidir o ser responsable. L'hospital està socialment i simbòlicament retallat de la ciutat. Hi ha una exterioritat de l'hospital. I hi ha una relació de negoció, de rebuig de la ciutat a l'hospital.

L'art pot treballar la frontera entre l'interior de la urbà i l'exterioritat de l'hospital. Ens caldrà inventar aquesta idea de reintroduir la ciutat i la ciutadania dins l'hospital perquè l'espai públic deixi de ser, necessàriament, l'intermig dels nostres espais personals, l'exterioritat de la vida de les persones pot esdevenir positiva confusió del interior i de l'exterior que defineix l'espai públic com un Tot. Aquest projecte tindrà per objectiu el qüestionament d'aquestes paradoxes. Cadascú aprendrà a existir entre els diferents espais tot dient-se que aquí és un lloc de vida que és un espai íntim però també un espai públic. Cadascú aprendrà a circular entre un nivell simbòlic i un nivell real, però alhora també entre vàries instàncies simbòliques i varis llocs reals.

Un treball sensible i abstracte per tots

No és qüestió de negar o amagar el fet que l'espai públic de l'hospital està compost d'un conjunt d'espais temporalment privats, que acull a les persones individualment i les singularitza, i que tot això no és més que l'exercici de les seves funcions. Aquest indret social públic i de legalitat que és l'hospital és un espai que divisa en habitacions, en casos clínics i expedients, en cures i diagnòstics, en comportaments, en moviments, en temps... un espai de tecnicitat. L'hospital és aquell lloc de servei públic encaminat a contenir espais privats transitoris i efímers, garantits com iguals entre ells, rodejats dels mateixos serveis per a tots i oferts per la institució pública. És aquell espai públic de individuació necessari. L'hospital a compleix la seva funció i la seva missió amb un esperit d'igualtat al mateix temps que els individualitza. El pacient és a la vegada, cos individual i alhora també és un element del cos social. L'hospital s'adreça cada cop a un cas precís i al cas general, comú a tots.

El nostre treball tractarà la regulació d'aquesta individuació de l'espai col·lectiu. La pràctica artística reintrodueix el cos individual en el cos social i recíprocament, tot treballant en el trànsit de la tècnica al orgànic i cap a allò carnal. Es tractarà d'un treball sobre el tot i la regulació entre el cos individual i el cos social, entre "el compost i el compostat". L'hospital individualitza i el nostre treball estarà lligat a resocialitzar, a tendre el cos individual cap a el tot, de recordar que com dins una ciutat de cossos singulars i carnals que són aquí, i tot en conjunt som ciutadans. Ens caldrà redescobrir aquest nou alè, aquest moviment metafòric comú. La reparació de cada cos és la reparació del cos comú. El treball artístic primerament ha de ser un treball públic dins l'espai públic de l'Home.

L'objectiu d'aquest projecte és el de proposar un treball sensible i abstracte per a tothom. Les proposicions que farem no seran de cap manera destinades, sinó que s'adreçaran a tots per igual a l'hospital, i en llur qualitat de persona, més que malalt, sense adaptació del nostre oferiment, de la nostra direcció cap a la singularitat. L'atenció restarà ben evidentment única.

Lynda Miguel (novembre 2006)